मुख्यमंत्री कृषि व अन्न प्रक्रिया योजना सन २०२३–२४ मध्ये राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मस्यव्यवसाय विभाग, शासन निर्णय क्र. मुअप्र-२०२३/प्र.क्र.१३२/९-अे

> मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२. तारीख: ११ मे, २०२३

वाचा-

- १.शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र.राअअ-१११६/प्रक्र२४८/१४ओ, दि.२० जून, २०१७
- २.शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र.कृप्रधो-२०१७/प्रक्र२०८/९ओ, दि.३१ ऑक्टोबर, २०१७ .
- ३. शासन निर्णय क्रमांक मुअयो-२०२२/प्र.क्र.६४/९-अे,दि.१७ मे,२०२२.
- ४. शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.४५/२-ओ,दि.१७ एप्रिल, २०२३.
- ५. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय,महाराष्ट्र राज्य,पुणे यांचा जा.क्र./मुकृवअप्रयो/१४३३/ २०२३, दि.२६/०४/२०२३ रोजीचे पत्र.

प्रस्तावना :-

सन २०२२ च्या पहिल्या अर्थसंकिल्पय अधिवेशनामध्ये मा.मंत्री,वित्त यांनी "अन्न प्रक्रिया व कृषि मालाच्या मूल्यवर्धनासाठी पुढील ५ वर्षाकिरता मुख्यमंत्री कृषि व अन्न प्रक्रिया" योजना राबविण्यात येईल. भरड धान्यावरील कृषि प्रक्रिया व मूल्यवर्धन यावर या योजनेत विशेष भर देण्यात येईल. अशी घोषणा केली. दिनांक ०२.१२.२०२० च्या मंत्रिमंडळ बैठकीमध्ये मुख्यमंत्री कृषि व अन्न प्रक्रिया योजना पुढे सुरु ठेवण्यासाठी मा.मंत्रीमंडळाने दिलेली मान्यता व मा.वित्तमंत्री महोदयांनी सदर योजना पुढील ५ वर्षाकरीता राबविण्याबाबत केलेली घोषणा विचारात घेऊन "मुख्यमंत्री कृषि अन्न प्रक्रिया योजना" पुढील ५ वर्षाकरीता राबविण्यासंदर्भात तसेच आयुक्त स्तरावर स्थापन करण्यात आलेले संचालक (कृषि प्रक्रिया व नियोजन),पुणे हे संचालनालय चालू ठेवण्यासंदर्भात संदर्भाधीन वाचा अन्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. सदर योजनेस १०० कोटी निधी अर्थसंकिल्पत करण्यात आलेला आहे. तरी, सदर योजनेस प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याची बाब विचाराधीन होती. त्यास अनुसरुन शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

१. मुख्यमंत्री कृषी व अन्न प्रक्रिया योजना ही योजना राज्यात राबविण्यासाठी दि.२० जून २०१७ च्या शासन निर्णयान्वये विहीत केलेला सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षापासूनचा ५ वर्षाचा कालावधी सन २०२१-२०२२ या आर्थिक वर्षअखेर पूर्ण झाली आहे. आता सदरहू योजना सन २०२२-२०२३ या आर्थिक वर्षापासून पुढील ५ वर्षाकरिता म्हणजे सन २०२६-

- २०२७ या आर्थिक वर्षा अखेरपर्यंत चालू ठेवण्यास संदर्भ क्रमांक ३ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. सन २०२३-२४ मध्ये या योजनेकरिता रु.१००.०० कोटी निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे. त्या अनुषंगाने सन २०२३-२४ करीता अर्थसंकल्पित केलेल्या रु.१००.०० कोटी निधीस प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.
- २. सन २०२०-२१, २०२१-२२ व २०२२-२३ मधील कर्ज मंजुरी असलेल्या प्रकल्पास दि.६/२/२०२३ रोजीच्या आयुक्त स्तरीय प्रकल्प मंजुरी सिनतीच्या बैठकीमध्ये मान्यता दिली आहे. त्यापैकी सन २०२२-२३ मधील प्रकल्पांची माहे मार्च २०२३ अखेर उभारणी अंतिम टप्प्यात असल्यामुळे अनुदान देणे शक्य झाले नाही. सन २०२२-२३ मध्ये मोका तपासणी होऊन प्राप्त झालेल्या १६३ प्रकल्पांवर रक्कम रु.५४.५३ कोटी निधी खर्च झाला आहे. उर्वरीत प्रकल्पांसाठी प्रलंबित दायित्वापोटी एकूण रु.४६.६१ कोटी निधी आवश्यक आहे. उर्वरीत रु.५३.३९ कोटी निधी खर्च होण्यासाठी जिल्हा निहाय नवीन लक्षांक देऊन अर्ज मागविण्यासाठी मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या आहेत. संदर्भ क्रमांक ४ चे "जत्रा शासकीय योजनांची सर्व सामान्यांच्या विकासाची" या शासन निर्णयान्वये सन २०२३-२४ मध्ये योजना राबविण्यासाठी वित्तीय वर्षी या योजनेअंतर्गत निधी उपलब्ध करुन दिल्यानंतर तो प्रथमत सन २०२२-२३ व २०२३-२४ मधील प्रलंबित प्रकरणांसाठी वापरण्यात यावा. प्रलंबित प्रकरणे निकाली निघाल्यानंतर आणखी निधीची आवश्यकता असल्यास तसा निधीबाबतचा स्वयंस्पष्ट प्रस्ताव स्वतंत्रपणे शासनास सादर करावा. निवन दायित्व निर्माण करु नये.
- 3. संदर्भांकित शासन निर्णय दि.१७/०५/२०२२ अन्वये विहित केलेल्या तरतुदींनुसार सदर योजनेची अंमलबजावणी करण्यात यावी व त्यानुषंगाने योजना सन २०२३-२४ मध्ये राबविण्याकरिता मार्गदर्शक सूचना कृषि आयुक्तालय स्तरावरून निर्गमित कराव्यात.
- ४. सदर योजना सन २०२३-२४ मध्ये राबविण्याकरिता आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रक अधिकारी तर सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
- ५. सदर अभियानाकरिता सन २०२३-२४ अंतर्गत रु. १००.०० कोटी अर्थसंकल्पिय तरतूद एवढी रक्कम कृषि आयुक्तालयाच्या मागणीनुसार खालील लेखाशिर्षांतर्गत वितरीत करण्यात येईल.

मागणी क्र. डी-३, २४०१-पीक संवर्धन, (००)(१०२) अन्नधान्य पीके, (००)(३४) मुख्यमंत्री कृषी व अन्न प्रक्रिया योजना (१००% राज्य योजना) (२४०१ A ७९१) ३३, अर्थसहाय्य

- ६. राज्य शासनाने विहीत केलेले नियम/सुचनांचे पालन करून लेखापरिक्षण करून निधी वितरणाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र राज्य शासनास सादर करावे.
- ७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२३०५१११२३०५७९३०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने सांक्षंकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने.

(हे.गो.म्हापणकर) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- 9) मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २) मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ३) मा. मंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ४) मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ५) मा. राज्यमंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ६) मा.विरोधीपक्षनेते, विधानसभा, विधानमंडळ, मुंबई.
- ७) मा.विरोधीपक्षनेते, विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई.
- ८) मा. विधान परिषद/विधानसभा सदस्य, विधानमंडळ सचिवाल, मुंबई.
- ९) मा.मुख्य सचिव यांचे स्विय सहाय्यक.
- १०) सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक, कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२,
- ११) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.
- १२) संचालक (प्रक्रिया व नियोजन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १३) सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक, महाराष्ट्र राज्य.
- १४) सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
- १५) सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरिक्षण)-१/२, मुंबई/नागपूर,
- १७) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
- १८) संचालक, लेखा व कोषागार अधिकारी, मुंबई (२ प्रती)
- १९) सहसंचालक, लेखा व कोषागारे संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५ वा मजला, मुंबई.
- २०) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
- २१) माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई ३२
- २२) कक्ष अधिकारी (का.१४३१), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- २३) कक्ष अधिकारी (अर्थ.-१३/ व्यय-१), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- २४) कक्ष अधिकारी (२-अे), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- २५) निवड नस्ती-९अे.